

HANDLEANVISNINGER TIL BORGERE MED FEBER

Social- og sundhedsassistentuddannelsen / Bedre til fagsprog

7

HANDLEANVISNINGER TIL BORGERE MED FEBER **LYT**

Når du har målt en borgers temperatur som en del af **TOBS**, skal du dokumentere den. I CURA skal du skrive, hvor høj temperaturen er i grader **Celsius** (°C), hvordan du har målt temperaturen (**rektalt**, **oralt**, på panden eller i øret) og tidspunkt. Du kan også **tilføje** borgerens **puls** og **blodtryk** og skrive andre tegn på feber, som du har **observeret**. Når en borger har feber, skal **årsagen** undersøges nærmere. Tal med sygeplejersken om tegn og **symptomer** hos borgeren, og sørg for, at borgerens egen læge bliver kontaktet.

Hvis borgeren oplever andre symptomer sammen med feberen, kan du **afhjælpe** dem på forskellige måder. Når en borger fx har **kulderystelser**, kan du tilbyde et ekstra tæppe, noget varmt at drikke eller varme sokker. Borgeren kan også få det for varmt, og så kan du hjælpe hende af med varmen ved fx at fjerne dynen. Hvis borgeren har svedt igennem tøjet, og sengen føles **fugtig**, skal du hjælpe borgeren med at få skiftet tøj og sengetøj. Vær opmærksom på, at borgeren ikke mister for meget **væske**. For hver grad feber skal man drikke op til 500 ml ekstra væske om dagen. Derfor kan det være en god idé at bruge et **væskeskema** for at **holde øje med**, hvor meget borgeren drikker.

Vær altid opmærksom på, at borgeren kan **fejle noget**, der **smitter**. Pas på dig selv og andre ved at **overholde** de hygiejniske principper, når du plejer borgere med feber.

SCAN KODEN
OG LYT

Sosu-faglige og før-faglige udtryk **LYT**

- **TOBS** står for Tidlig Opsporing af Begyndende Sygdom hos borgere. Det er et redskab til at opdage sygdom på et tidligt tidspunkt. Du gør det ved at måle temperatur, blodtryk, puls, vejrtrækning og bevidsthed m.m.
- **Celsius** er den temperaturskala, man bruger i Danmark
- **Rektalt** betyder, at man måler temperaturen i endetarmen
- **Oralt** betyder, at man måler temperaturen i munden
- **At observere** betyder at lægge mærke til eller kigge efter noget, fx ændringer i borgerens hverdagsliv eller helbredstilstand
- **Et væskeskema** er et skema, som man udfylder for at udregne, hvor meget borgeren drikker over et døgn
- **At tilføje** betyder at lægge noget ekstra til
- **Puls** er de rytmiske slag, der kan måles i pulsåreerne, når hjertet pumper blod ud i kroppen
- **Blodtryk** er det tryk, som er i blodkarrenes vægge, når blodet pumpes rundt i kroppen
- **En årsag** er en grund til, at noget sker

- **Et symptom** er et tegn på noget, fx sygdom
- **At afhjælpe** betyder at få noget dårligt eller ubehageligt – fx symptomer – til at gå væk eller blive mindre
- **Kulderystelser** betyder, at borgeren ryster, fordi han/hun fryser
- **Fugtig** betyder ikke tør, men heller ikke våd
- **Væske** er vand eller et andet stof, der er flydende
- **At holde øje med** betyder at være opmærksom på noget
- **At fejle noget** betyder at have en sygdom
- **At smitte** betyder at give en sygdom videre til andre personer
- **At overholde** betyder at følge nogle regler eller retningslinjer.

Handleanvisning til borgere med feber – Hvad siger man? ◀) LYT

SOSU-assistent: *Hej! Jeg har lige målt Kjelds temperatur til 39,4 °C. Han virker forvirret, når jeg spørger ind til ham, og han snakker hele tiden om sin gamle hund, Buster. Jeg ved også, at han har haft problemer med at sove.*

Sygeplejerske: *Okay, det skal vi have kigget på med det samme. Det kan være akut delirium. Jeg kommer med ind og vurderer ham. Vi skal også have udført en TOBS. Har du observeret andet? Hoster han, eller har han hyppige vandladninger?*

Sætninger til handleanvisning til borgere med feber ◀) LYT

- Borgeren har høj feber – 39,9 °C.
- Borgeren virker meget træt og har ingen appetit.
- Borgeren virker forvirret og viser tegn på dehydrering.
- Det kan være tegn på akut delirium.
- UT har kontaktet sygeplejersken.
- Egen læge er blevet kontaktet.
- Vi skal føre et væskeskema.
- Borgeren har brug for hvile.
- Vil du have et ekstra tæppe?
- Skal jeg hjælpe dig med at komme i et rent og tørt sæt nattøj?
- Jeg stiller et glas vand her på natbordet.